

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 14P/19/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820202306
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 07. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Štefan Fedor
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2020:3820202306.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza sudcom Mgr. Štefanom Fedorom v právnej veci starostlivosti o maloletú: G. R., narodená XX.X.XXXX, zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, dieťa rodičov: matky: G. R., nar. XX.X.XXXX, bytom D. XX/X, T., a otca: K. N., nar. XX.X.XXXX, bytom G. X/XX, T. o návrhu matky na zvýšenie výživného, takto

rozhodol:

I. Zvyšuje vyživovaciu povinnosť otca k maloletej G. R., narodenej XX.X.XXXX zo sumy 100,- EUR mesačne na sumu 200,- EUR mesačne počnúc dňom 1.7.2020, zvýšené výživné je otec povinný poukazovať matke mesačne vopred, najneskôr do 15. dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca.

II. Týmto sa m e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/31/2010-30 zo dňa 9.11.2010 vo výroku o výživnom.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Návrhom podaným na tunajšom súde dňa 28.5.2020 sa matka maloletej G. R., narodenej XX.X.XXXX domáhala aby súd zvýšil výživné, ktoré je otec povinný platiť na maloletú zo sumy 100,-EUR na sumu 200,-EUR mesačne, počnúc dňom 1.7.2020. Uviedla, že rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/31/2010-30 zo dňa 9.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.2020 bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej maloletá Mária zostala v osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 100,-EUR mesačne od 1.10.2010. Od roku 2010 náklady spojené s výchovou maloletej podstatne vzrástli. V čase pôvodného rozhodnutia o výživnom mala maloletá dva roky. V súčasnosti končí piaty ročník základnej školy. S dospievaním sa zvyšujú náklady na ošatenie a učebné pomôcky, je zaradená do športovej triedy. Používa už druhý zubný strojček, čo je spojené s pravidelnými návštevami u stomatológa a u čelustného ortopéda. Matka od roku 2011 poberá náhradné výživné. Posledné dva roky dostávala matka výživné prostredníctvom súdneho exekútora. Otec maloletej bol vo výkone trestu. Otec podľa vedomostí matky pracuje v Českej republike. Od decembra 2019 začal posielat výživné aj keď ho posielala nie vždy v plnej výške a s oneskorením. Otec maloletej nemá založenú rodinu a vyživovaciu povinnosť má len k maloletej Márii. Matka maloletej pracovala vyše dvadsať rokov ako šička za minimálnu mzdu, keďže k maloletej potrebovala jednozmennú pracovnú dobu. Od roku 2019 pracuje na trojzmennej prevádzke, ale pracovnú zmluvu má v dôsledku terajšej situácie v hospodárstve len do 30.6.2020.

2. Otec v písomnom vyjadrení k návrhu matky uviedol, že súhlasí so zvýšením výživného na sumu 200,- EUR.

3. Súd vo veci nariadil pojednávanie. Otec maloletej sa na pojednávaní nezúčastnil, svoju neprítomnosť vopred písomne ospravedlnil. Súd pojednával v neprítomnosti otca a na pojednávaní vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletej a listinnými dôkazmi.

4. Matka maloletej na pojednávaní uviedla, že odkedy bolo výživné určené, náklady na maloletú výrazne narástli. Maloletá v súčasnosti navštevuje základnú školu. Náklady, ktoré matka vynakladá predložila súdu písomne. O maloletú sa stará ako najlepšie vie. Snaží sa ju brávať aj na dovolenky. Maloletá navštevuje športovú triedu, aj s tým sú spojené zvýšené náklady. Otca maloletej pustili z posledného výkonu trestu v decembri minulého roka. Vtedy znovu začal platiť výživné. Posielal niekedy 50 EUR, inokedy 100 EUR. Tento mesiac poslal matke na maloletú 200 EUR. Otec maloletej bol z posledných desiatich rokov päť rokov vo väzení. Bolo to za násilnú trestnú činnosť. Teraz keď sa z výkonu trestu vrátil, začal sa o maloletú zaujímať. Matka ho raz aj odovzdala maloletej v telefóne, avšak nemali sa o čom porozprávať.

5. Súd ďalej vykonal dokazovanie nasledovnými listinami: spis Okresného súdu Prievidza sp.zn. 6P/22/2017, dodatok k pracovnej zmluve matky, poštové poukážky, výsledky lustrácie v Sociálnej poisťovni, potvrdenie o príjme matky, správa zo šetrenia pomerov maloletej, vyčíslenie nákladov matkou, pracovná zmluva matky, pokladničné bloky, príjmové pokladničné doklady, zmluva o zájazde, výpis z účtu matky, faktúry, inkasný lístok.

6. Kolízna opatrovníčka konštatovala, že vzhľadom k tomu, že nakoľko náklady na maloletú od posledného určenia výživného vzrástli, zvýšenie výživného bude v záujme maloletej.

7. Z vykonaného dokazovania mal súd za preukázaný nasledovný skutkový stav: Maloletá G. R., narodená 30.9.2008 pochádza zo vzťahu svojich rodičov, ktorí manželstvo neuzatvorili a ešte v útlom veku maloletej svoj vzťah ukončili. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č.k. 4P/31/2010-30 zo dňa 9.11.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 29.11.2020, bola schválená rodičovská dohoda, na základe ktorej maloletá G. zostala v osobnej starostlivosti matky a otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 100,-EUR mesačne od 1.10.2010.

8. V čase určenia výživného mala maloletá dva roky. Náklady na plienky boli cca 20 EUR mesačne, na mlieko Nutrilon 15 EUR mesačne a cca 50 EUR mesačne minula matka na stravu a oblečenie pre maloletú. Matka platila maloletej poisťku vo výške 17 EUR mesačne. Matka bola v tom čase na rodičovskej dovolenke, jej príjmom bol rodičovský príspevok vo výške 185 EUR mesačne. Bývala v byte, ktorý vlastnila. Výdavky na tento byt boli 200 EUR mesačne. Matka tiež splácala pôžičku 118 EUR mesačne, platila poisťné 13 EUR mesačne a mala ďalšie náklady na vedenie domácnosti, stravu a ošatenie. Otec maloletej už v čase určenia výživného dobrovoľne nepravidelne prispieval matke na maloletú sumou 100 EUR mesačne. V čase určenia výživného bol otec maloletej nezamestnaný, evidovaný v evidencii uchádzačov o zamestnanie. Privyrábal si na brigádach.

9. V súčasnosti má maloletá G. jedenásť rokov. Ukončila piaty ročník Základnej školy v Handlovej. Navštevuje športovú triedu. Dosahuje dobré študijné výsledky. Je zdravá, ale nosí zubný strojček. Otec sa o maloletú začal v poslednom čase zaujímať ale maloletá sa s ním ešte veľmi nechce kontaktovať. Náklady, ktoré matka vynakladá na maloletú sú: desiata v škole 20 EUR mesačne, ošatenie a obuv cca 70 EUR na jedno ročné obdobie, hygienické potreby 30 EUR mesačne, kontroly u čelustného ortopéda - 1 kontrola každých 6 týždňov 20 EUR, platba za ortodontickú pomôcku v roku 2019- 210 EUR, plombovanie zubov 20 EUR ročne, mobilný telefón 11 EUR mesačne, škola v prírode 110 EUR ročne, návštevy kúpalísk v čase letných prázdnin, zakúpenie školských pomôcok v septembri 100 EUR. Ďalej sú to náklady na stravu maloletej v domácnosti, náklady spojené s bývaním, náklady na lieky v prípade ochorenia, náklady na dovolenky a návštevy kultúrnych podujatí.

10. Matka býva s maloletou v byte, ktorý vlastní. Do 30.6.2020 bola matka zamestnaná v spoločnosti GeWiS Slovakia, s.r.o., kde dosahovala priemerný čistý mesačný príjem vo výške 713,83 EUR. Bol to však len pracovný pomer na dobu určitú z dôvodu ekonomickej krízy. V súčasnosti pracuje v spoločnosti DAVPEK, s.r.o. ako pomocná sila v kuchyni. Pracovný pomer jej začal od 1.7.2020. Podľa pracovnej zmluvy bude mať hrubú mzdu 580 EUR mesačne.

11. Otec maloletej sa momentálne zdržiava v Českej republike, kde aj pracuje. Svoj príjem ani výdavky súdu nepreukázal. Súhlasil so zvýšením výživného na sumu 200 EUR, tak ako to navrhovala matka. Už za mesiac júl 2020 zaplatil dobrovoľne výživné vo výške 200,-EUR. V poslednom čase začal prejavovať o maloleťu záujem, pokúšal sa jej telefonovať. Maloleť zatiaľ kontakt odmieta.

12. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine v znení neskorších predpisov plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

13. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

14. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

15. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

16. Podľa § 65 ods. 1 Zákona o rodine ak rodičia maloleťu dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schváli ich dohodu o výške výživného.

17. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

18. Podľa § 76 ods. 1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

19. Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleťu dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

20. Podľa § 78 ods. 3 Zákona o rodine pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

21. Z citovaných ustanovení Zákona o rodine okrem iného vyplýva, že zmeniť rozhodnutie o výživnom možno vtedy, ak sa zmenia pomery. Súdna prax považuje za zmenu pomerov na strane oprávneného dieťaťa výraznú zmenu vo výške jeho nákladov na základné životné potreby (bývanie, strava, ošatenie), ale aj zmenu vo výške nákladov na uspokojovanie sociálnych potrieb dieťaťa - vzdelávanie, kultúrne a športové aktivity, závislé od veku dieťaťa, ale aj náklady na zdravotný stav dieťaťa. Zmena pomerov môže nastať aj na strane rodičov maloleťu dieťaťa. Môže to byť vznik, alebo zánik ďalšej vyživovacej povinnosti, zmena v ich majetkových a príjmových pomeroch, prípadne zmena v ich nevyhnutných výdavkoch a podobne. Medzi najčastejšie dôvody zmeny pomerov možno zaradiť uplynutie dlhšieho obdobia od poslednej úpravy vyživovacej povinnosti, ďalej podstatnú zmenu zárobkových možností a schopností povinného rodiča, prípadne i rodiča, ktorému je dieťa zverené do výchovy, pribudnutie či ukončenie vyživovacej povinnosti, ktorá bola zohľadňovaná v čase posledného rozhodnutia, u detí nastúpenie ďalšej, vyššej formy štúdia zabezpečujúcej prípravu na budúce povolanie a iné. Za opodstatnenú zmenu pomerov sa považuje zmena v dôsledku plynutia času, ktorá v zmysle súdnej praxe v zásade nastáva uplynutím troch rokov od poslednej úpravy, ak súčasne nenastali iné relevantné skutočnosti, pretože maloleťu dieťa rastie a vyvíja sa, s čím sú spojené zvýšené výdavky.

22. Pri určení výživného, resp. jeho zvýšení, alebo znížení, teda zmene, prihliada súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Pre určenie výšky vyživovacej povinnosti je tak smerodajná životná úroveň každého z rodičov, pretože v prvom rade platí, že právom dieťaťa je podieľať sa na životnej úrovni každého svojho rodiča. V rámci posudzovania

nákladov na pokrytie odôvodnených potrieb dieťa je potrebné brať do úvahy základné náklady, ku ktorým patrí: bývanie, stravovanie, ošatenie, hygienické potreby, zdravotná starostlivosť, školské potreby, náklady súvisiace s plnením školskej dochádzky, preprava dieťaťa a poplatky za záujmovú činnosť. Ďalej je potrebné zaoberať sa aj ostatnými nákladmi.

23. V zmysle uvedeného sa súd v prvom rade zaoberal tým, či od určenia výživného došlo k zmene pomerov na strane maloletej G. V čase určenia výživného mala maloletá dva roky, v súčasnosti má jedenásť rokov. Predovšetkým táto okolnosť, t.j. uplynutie času a vyšší fyzický vek maloletej je v zmysle konštantnej súdnej praxe dôvodom na zvýšenie výživného. Potreby maloletej narástli z objektívnych príčin v súvislosti s jej fyzickým vývinom. Nevyhnutne preto vzrástli aj jej oprávnené požiadavky na stravu, ošatenie, obuv, hygienické potreby a zdravotnú starostlivosť. Zmena pomerov maloletej teda v prvom rade súvisí s prirodzeným zvyšovaním rozsahu jej oprávnených potrieb a postupom v rámci školskej dochádzky. Súd teda dospel k záveru, že zmena pomerov na strane maloletej je taká, že odôvodňuje zvýšenie výživného.

24. Súd sa ďalej zaoberal pomermi otca maloletej. V čase určenia výživného bol otec nezamestnaný a privyrábal si len na brigádach. V súčasnosti pracuje v Českej republike a hoci súdu nepreukázal svoj príjem, súd je toho názoru, že navrhované výživné je v jeho možnostiach, keďže už tento mesiac dobrovoľne uhradil výživné v sume 200 EUR.

25. Vzhľadom na všetky uvedené skutočnosti považoval súd za primerané zvýšiť výživné na maloletú G. zo sumy 100 EUR na sumu 200 EUR mesačne a preto návrhu matky vyhovel. Výživné súd zvýšil v súlade s návrhom matky od 1.7.2020.

26. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

27. Súd vzhľadom na citované ustanovenie, keďže neboli splnené podmienky na náhradu trov konania, nepriznal nárok na ich náhradu ani jednému z účastníkov.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia.

Odvolanie sa podáva na Okresnom súde Prievidza v troch vyhotoveniach. O odvolaní rozhodne Krajský súd v Trenčíne.

Podľa § 393 Civilného sporového poriadku (ďalej len CSP) v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinnosť uložená týmto rozhodnutím nebude dobrovoľne splnená, možno podať v prípade rozhodnutia o starostlivosti o maloleté deti návrh na súdny výkon rozhodnutia podľa Civilného mimosporového poriadku, a v prípade neplnenia vyživovacej povinnosti, návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku.